

IV

(Iné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR

DOZORNÝ ORGÁN EZVO

ROZHODNUTIE DOZORNÉHO ORGÁNU EZVO

č. 127/07/COL

z 18. apríla 2007

o pomoci na výskum a vývoj poskytnutej Nórskou radou pre výskum v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter (Nórsko)DOZORNÝ ORGÁN EZVO ⁽¹⁾,SO ZRETELOM na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore ⁽²⁾, a najmä na jej články 61 až 63 a protokol 26,SO ZRETELOM na Dohodu medzi štátmi EZVO o zriadení Dozorného orgánu a Súdneho dvora ⁽³⁾, a najmä na jej článok 24,SO ZRETELOM na článok 1 ods. 2 a 3 v časti I a články 1, 4, 6, 7 ods. 3, 10, 13, 14, 16 a 20 v časti II protokolu 3 k Dohode o dozore a súde ⁽⁴⁾,SO ZRETELOM na usmernenia Dozorného orgánu ⁽⁵⁾ k uplatňovaniu a výkladu článkov 61 a 62 Dohody o EHP, a najmä na ich kapitolu 14, „Pomoc na výskum a vývoj“,SO ZRETELOM na rozhodnutie Dozorného orgánu č. 195/04/COL zo 14. júla 2004 o vykonávacích ustanoveniach uvedených v článku 27 v časti II protokolu 3 ⁽⁶⁾,

SO ZRETELOM na rozhodnutie Dozorného orgánu č. 217/94/COL z 1. decembra 1994 o návrhu vhodných opatrení pre Nórsko týkajúcich sa, okrem iného, schémy pomoci pre programy v oblasti priemyselného výskumu a vývoja,

SO ZRETELOM na skutočnosť, že Nórsko prijalo navrhnuté vhodné opatrenia listom z 19. decembra 1994,

SO ZRETELOM na rozhodnutie Dozorného orgánu č. 60/06/COL z 8. marca 2006 o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, pokiaľ ide o pomoc na VaV poskytnutú Nórskou radou pre výskum v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter ⁽⁷⁾,

PO VÝZVE zúčastnených strán, aby predložili svoje pripomienky k tomuto rozhodnutiu a so zreteľom na ich pripomienky,

keďže:

I. SKUTOČNOSTI

1. Konanie

Dozornému orgánu bol listom z 5. marca 2002 (dok. č. 02-1733-A) doručený podnet, v ktorom sa tvrdilo, že Nórsko poskytlo rôznym výskumným projektom v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter štátnu pomoc prostredníctvom Nórskej rady pre výskum (ďalej len „NRV“).

⁽¹⁾ Ďalej len „Dozorný orgán“.⁽²⁾ Ďalej len „Dohoda o EHP“.⁽³⁾ Ďalej len „Dohoda o dozore a súde“.⁽⁴⁾ Ďalej len „protokol 3“.⁽⁵⁾ Procesné a hmotné pravidlá v oblasti štátnej pomoci, usmernenia k uplatňovaniu a výkladu článkov 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 protokolu 3 k Dohode o dozore a súde, prijaté a vydané Dozorným orgánom EZVO 19. januára 1994, uverejnené v Ú. v. ES 1994 L 231, prílohe EHP č. 32 z 3.9.1994. Ďalej len „usmernenia“.⁽⁶⁾ Uverejnené v Ú. v. EÚ L 139, 25.5.2006, s. 37 a prílohe EHP č. 26 z 25.5.2006, s. 1.⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 258, 26.10.2006, s. 42.

Dozorný orgán požiadal nórské orgány o informácie listom z 26. apríla 2002 (dok. č. 02-2605-D). Ministerstvo obchodu a priemyslu odpovedalo listom z 3. júna 2002 (dok. č. 02-4177-A), ktorý obsahoval pripomienky NRV k takzvanému projektu Turborouter.

Po viacerých výmenách listov⁽⁸⁾ Dozorný orgán informoval nórské orgány listom z 8. marca 2006 (vec. č. 363353) o tom, že sa rozhodol začať konanie stanovené v článku 1 ods. 2 v časti I protokolu 3 k Dohode o dozore a súde, pokiaľ ide o pomoc na VaV poskytnutú Nórskou radou pre výskum v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter.

Nórské orgány predložili listom zo 7. apríla 2006 pripomienky k rozhodnutiu Dozorného orgánu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

Rozhodnutie Dozorného orgánu č. 60/06/COL o začatí konania bolo uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a v jeho prílohe EHP⁽⁹⁾. Dozorný orgán vyzval zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky.

Dozornému orgánu boli doručené pripomienky jednej zainteresovanej strany. Tieto pripomienky poslal Dozorný orgán listom z 1. decembra 2006 (vec č. 400677) nórskym orgánom. Nórske orgány predložili pripomienky listom ministerstva pre štátnu správu a reformu z 8. januára 2007 (vec č. 405517) zasielajúc list z ministerstva školstva a výskumu z 5. januára 2007.

2. Štyri projekty týkajúce sa softvérového programu Turborouter podporené finančnými prostriedkami z NRV

2.1. Opis projektov

V nasledujúcom texte Dozorný orgán poskytne iba stručný opis posudzovaných projektov. Podrobnejší opis každého z nich je uvedený v rozhodnutí Dozorného orgánu č. 60/06/COL⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Podrobnejšie informácie o rôznej korešpondencii medzi Dozorným orgánom a nórskymi orgánmi sú uvedené v rozhodnutí Dozorného orgánu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, rozhodnutie č. 60/06/COL uverejnené v Ú. v. EÚ C 258, 26.10.2006, s. 42 a prílohe EHP č. 53, 26.10.2006, s. 15.

⁽⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou 7.

⁽¹⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou 7.

2.1.1. Projekt 40049 – Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky (Prvá verzia softvérového programu Turborouter)

Turborouter je nástroj⁽¹¹⁾ na optimalizáciu plánovania plavieb lodnej flotily, t. j. na rozhodnutie o tom, ktorým lodiam pridelí rôzne náklady. Spájajú sa v ňom vedomosti a skúsenosti plánovačov s výpočtovými schopnosťami počítača. Turborouter je založený na elektronických námorných mapách, na ktorých sa môžu zobrazíť informácie o plánovaní plavieb, a obsahuje databázu lodí, prístavov, nákladov, atď., na automatickom výpočte vzdialeností medzi prístavmi, na správach o pozícii lodí a automatickej aktualizácii odhadovaného času príchodu, na prepracovanej optimalizácii obvyklých postupov na plánovanie plavieb lodnej flotily, na vizualizácii plavebného poriadku alebo na nástroji na výpočet časového plánu pre manuálne plánovanie.

Prvá verzia pilotného softvéru Turborouter bola vyvinutá v prvom roku výskumu jedného z podprojektov projektu 40049 „Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky“ s názvom „Postupy a analytické nástroje na návrh a činnosť integrovaných dopravných a logistických reťazcov“.

2.1.2. Ďalší vývoj softvérového programu Turborouter

Podľa informácií poskytnutých nórskymi orgánmi si NRV vybrala niekoľko projektov týkajúcich sa vývoja softvérového súboru Turborouter na podporu VaV.

2.1.2.1. Projekt 138811 – AlgOpt

Cieľom tohto projektu⁽¹²⁾ bolo vyvinúť a uskutočniť praktické skúšky algoritmov na výpočet optimálneho využívania flotily lodí vzhľadom na povinnosť nakladať náklady pre rôznych zákazníkov, požiadavky, kedy musí byť náklad naložený a vyložený v prístave určenia, možnosť prepravovať spoločné náklady obmedzeného množstva sypkých tovarov na každej plavbe, ako aj obmedzenia, ktoré znamenajú, že nie všetky príslušné lode sú vhodné, aby poslúžili všetkým zákazníkom alebo všetkým prístavom. Algoritmy by sa mali začleniť do konceptu softvéru, ktorý by poskytol užívateľom úplnú kontrolu a možnosť nahradiť návrhy ponúkané algoritmi.

Podľa informácií predložených nórskymi orgánmi bol projekt AlgOpt iba predbežnou štúdiou definujúcou požiadavky užívateľov a preskúmaním uskutočniteľnosti využívania softvéru Turborouter pre zmluvného partnera, spoločnosť Beltship Management AS.

⁽¹¹⁾ Tieto informácie sa získali z brožúry „TurboRouter – softvér na optimalizáciu plánovania plavieb lodí“, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke Marintek: <http://www.marintek.no>

⁽¹²⁾ Informácie získané z internetovej stránky Marintek: <http://www.marintek.no>

2.1.2.2. Projekt 144265 – Shiplog II

Projekt Shiplog sa zaoberá najmä námornou dopravou. Predpokladalo sa, že v tomto projekte⁽¹³⁾ sa využijú výsledky predchádzajúceho projektu s názvom Shiplog (ktorý nezahŕňal použitie softvéru Turborouter) s cieľom zamerať sa na požiadavky dodávok tovarov do domu, v ktorých je námorná doprava kľúčovým prvkom. Jedna z hlavných činností sa týkala spojenia systému riadenia dopravného reťazca (Transport Chain Management System (TCMS)) so softvérom Turborouter, ktoré by malo určiť rozhranie a preukázať výmenu informácií medzi softvérom Turborouter a demonštrátorom TCMS. Tomuto projektu sa nepodarilo dosiahnuť svoj cieľ, najmä preto, že TCMS a Turborouter sa nemohli uspokojivo integrovať.

2.1.2.3. Projekt 144214 – Knižnica optimalizačných postupov plánovania plavieb v námornej doprave

Projekt predkonkurenčného výskumu „Knižnica optimalizačných postupov plánovania plavieb v námornej doprave“ bol zameraný na vypracovanie algoritmov na zdokonalenú optimalizáciu a plánovanie veľmi zložitých operácií v námornej doprave. Nórske orgány vysvetlili, že knižnica algoritmov je veľmi špecifická pre obchod a spoločnosť a musí ju preto vlastniť spoločnosť a nesmie byť súčasťou štandardného „súboru nástrojov“ softvéru Turborouter.

2.2. Opis vzťahu medzi štyrmi grantmi pomoci a nórskou schémou pomoci pre programy v oblasti priemyselného VaV

Podľa informácií poskytnutých nóorskymi orgánmi dostali pomoc v rámci schémy pomoci pre „programy v oblasti priemyselného VaV“ (*brukerstyrte forskningsprogrammer*) štyri granty pomoci, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie.

Schéma pomoci s názvom „Programy v oblasti priemyselného VaV“ (*brukerstyrte forskningsprogrammer*), ktorú spravovala NRV, bola zriadená pred nadobudnutím platnosti Dohody o EHP.

Dozorný orgán prijal v decembri 1994 rozhodnutie o niekoľkých schémach pomoci na výskum a vývoj, ktoré existovali v Nórsku pred nadobudnutím platnosti Dohody o EHP, okrem iného, o schéme pomoci na program v oblasti priemyselného VaV (*brukerstyrte forskningsprogrammer*, vec č. 93–183). Dozorný orgán v tomto rozhodnutí navrhol primerané opatrenia na zosúladenie schémy s pravidlami o štátnej pomoci Dohody o EHP⁽¹⁴⁾. Dozorný orgán navrhol Nórsku, aby zaviedlo najmä podrobné ustanovenia, ktoré by zabezpečili, aby sa pomoc poskytovala v súlade so zásadami stanovenými v kapitole 14 usmernení o štátnej pomoci.

Nórsko uznalo primerané opatrenia navrhnuté Dozorným orgánom listom z 19. decembra 1994. Uznanie primeraných opatrení znamenalo, že poskytovanie pomoci v rámci programu

⁽¹³⁾ Informácie získané z internetovej stránky Marintek: <http://www.marintek.no>

⁽¹⁴⁾ Rozhodnutie Dozorného orgánu EZVO č. 217/94/COL z 1.12.1994. Schémami, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, boli: zmluvy o priemyselnom VaV (vec 93–147) a zmluvy o verejnom VaV (vec 93–182) povolené SND a projekty v oblasti priemyselného VaV (vec 93–181) a programy v oblasti priemyselného VaV (vec 93–183) povolené NRV.

priemyselného VaV sa bude uskutočňovať v súlade ustanoveniami usmernení Dozorného orgánu týkajúcich sa VaV, ktoré boli prijaté v roku 1994.

NRV poskytla pomoc týmto projektom v rámci schémy VaV pre program priemyselného VaV.

3. Pochybnosti Dozorného orgánu vyjadrené v rozhodnutí č. 60/06/COL

Dozorný orgán sa 8. marca 2006 rozhodol začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 1 ods. 2 v časti Part II protokolu 3 k Dohode o dozore a súde týkajúce sa pomoci na VaV poskytnutej NRV v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter (rozhodnutie č. 60/06/COL). V úvodnom rozhodnutí Dozorný orgán opísal podnet, štyri projekty súvisiace so softvérovým programom Turborouter podporovaným z finančných prostriedkov NRV a vzťah medzi štyrmi grantmi pomoci a nórskou schémou pre programy v oblasti priemyselného VaV.

Dozorný orgán podrobne posúdil príslušný právny rámec na posúdenie štyroch príslušných štyroch projektov⁽¹⁵⁾. Po prijatí primeraných opatrení navrhnutých v rozhodnutí Dozorného orgánu č. 217/94/COL sa akékoľvek poskytnutie pomoci v rámci programu v oblasti VaV muselo uskutočniť v súlade s usmerneniami z roku 1994 týkajúcimi sa VaV. Podľa definície by teda akákoľvek pomoc poskytnutá v rámci schémy pre programy v oblasti priemyselného VaV, ktorá nespĺňa ustanovenia usmernení z roku 1994 týkajúcimi sa VaV, nespádala do rozsahu pôsobnosti uplatňovania schémy. Predstavovala by preto novú individuálnu pomoc a mala by sa ako taká notifikovať Dozornému orgánu individuálne a posúdiť na základe usmernení týkajúcich sa VaV, ktoré sa uplatňovali v čase poskytnutia pomoci.

Pokiaľ ide o dôvody začatia formálneho zisťovania, Dozorný orgán vyjadril pochybnosti o tom, či príslušné štyri projekty v oblasti VaV dostali podporu v rámci schémy pomoci pre programy v oblasti priemyselného VaV.

Dozorný orgán mal pochybnosti o tom, či tieto projekty prekročili štádium aplikovaného výskumu alebo predkonkurenčného výskumu, aby predstavovali komerčný výrobok. Zdalo sa, že hranica medzi pilotným projektom, ktorý sa nemohol využívať komerčne, a konečným komerčným výrobkom sa v uvedenom prípade veľmi prelína, pretože softvér sa musí nanovo prispôbiť pre každú novú aplikáciu špecifickú pre každého konečného užívateľa. Dozorný orgán vyslovil otázku, do akej miery sa na ďalší vývoj softvérového programu Turborouter, v prípade použitia na vývoj aplikácií, ktoré slúžia konkrétnym potrebám konečných užívateľov, môže vzťahovať definícia aplikovaného výskumu.

⁽¹⁵⁾ Pozri oddiel II. ods. 1 rozhodnutia č. 60/06/COL, s. 11 a nasledujúce strany.

Na základe informácií dostupných v uvedenom štádiu konania nemohol Dozorný orgán zistiť, či tieto projekty boli správne klasifikované ako činnosti predkonkurenčného vývoja, alebo či naopak boli už príliš blízko k trhu, aby splňali podmienky na udelenie štátnej pomoci.

Dozorný orgán mal okrem toho pochybnosti o financovaní projektov, najmä pokiaľ ide o efektívnu náhradu vlastných príspevkov príjemcov projektov vo forme vecného plnenia.

Po dôvodoch uvedených sťažovateľom mal Dozorný orgán pochybnosti, či nedošlo k umelému zvýšeniu celkových nákladov projektu, aby sa pokryli prevádzkové výdavky podnikov – príjemcov pomoci – a či skutočné výskumné náklady projektov zodpovedajú sumám poskytnutým z NRV.

Dozornému orgánu sa zdalo, že práve Marintek, výskumný ústav, ktorý vyvinul prvý softvérový program Turborouter, mal potrebný know-how a technologické schopnosti na realizáciu projektu. Preto sa zdalo rozumné predpokladať, že väčšinu práce by vykonali jeho vlastní zamestnanci. To by v podstate znamenalo, že zapojenie pracovníkov zúčastnených podnikov by veľmi pravdepodobne súviselo s definíciou potrieb užívateľov a/alebo, do určitej miery, testovania. Do tej miery, že príspevok zúčastnených podnikov vo forme vecného plnenia pravdepodobne nezodpovedal výskumným nákladom, celkové náklady výskumného projektu by boli nižšie, a preto intenzity pomoci vyššie.

Z týchto dôvodov mal Dozorný orgán pochybnosti, či uvedené projekty dostali pomoc v súlade s platnými usmerneniami týkajúcimi sa VaV, a či príjemcovia pomoci využili pomoc v rozpore s prijatými primeranými opatreniami týkajúcimi sa schémy pre programy priemyselného VaV.

4. Pripomienky tretích strán

Dozornému orgánu boli 24. novembra 2006 doručené pripomienky zainteresovanej strany, ktoré mali skôr všeobecný charakter, než by sa priamo týkali pochybností, ktoré Dozorný orgán vyjadril v rozhodnutí č. 60/06/COL o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, pokiaľ ide o pomoc na VaV poskytutú v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter. Táto strana tvrdila, že Nórska rada pre výskum poskytla značné finančné prostriedky novému projektu s názvom OPTIMAR⁽¹⁶⁾. Tento projekt podporuje v rokoch 2005 – 2009 v plnom rozsahu Nórska rada pre výskum. Tento projekt teoreticky riadi katedra prevádzkového výskumu Nórskej univerzity vedy a technológie (ďalej len NTNU) v Trondheime. Hlavným cieľom tohto projektu je ďalej rozvinúť Turborouter do komerčného projektu, čo je proces, ktorý sa už pripravuje.

⁽¹⁶⁾ Pozri internetovú stránku <http://www.iot.ntnu.no/optimar/>

Táto strana dodala: „Prof. Marielle Christiansenová (vedúca projektu OPTIMAR) v Trondheime sa domnieva, že pre spoločnosti je veľmi ťažké zúčastniť sa na tomto programe a využívať výsledky tohto programu, o ktorom sa hovorí, že je verejným výskumným programom, ktorého cieľom je rozšíriť základňu pre všetky nórske spoločnosti, pretože už úzko spolupracujú so SINTEF a MARINTEK a sľúbili, že sa podelia o výsledky výskumu s týmito komerčnými organizáciami (SINTEF a MARINTEK sú inštitúcie v Trondheime a majú z mnohých dôvodov úzke vzťahy s technickou univerzitou NTNU).“

Podľa názoru tejto strany „je Turborouter v tejto otázke v podstate spoločným prvkom, pretože všetci pracovníci pracujúci na NTNU/katedre prevádzkového výskumu/Marintek/SINTEF považujú TURBOROUTER za svoj spoločný cieľ“.

Táto strana tvrdí, že spoločnosti pracujúce na vývoji softvéru TURBOROUTER teraz dostávajú prostredníctvom NTNU dokonca viac štátnej pomoci poskytovanej ako finančné prostriedky na základný výskum.

V záverečnej pripomienke sa uviedlo, že Turborouter nepoužívala žiadna zo spoločností, ktorá získala finančné prostriedky na jeho vývoj, čo vedie túto stranu k záveru, že finančné prostriedky získané vo výskumnom projekte boli iba dotáciami na ich každodenné činnosti.

5. Pripomienky nórskeho orgánov

5.1. Pripomienky k rozhodnutiu Dozorného orgánu začať konanie vo veci formálneho zisťovania

5.1.1. Pripomienky ministerstva pre štátnu správu a reformu

Ministerstvo pre štátnu správu a reformu sa v liste zo 7. apríla 2006 odvolalo na opis formálnej korešpondencie s nóorskymi orgánmi uvedený v rozhodnutí Dozorného orgánu č. 60/06/COL. Nórske orgány uviedli ďalší odkaz na stretnutie medzi Dozorným orgánom a nóorskymi orgánmi v októbri 2002 a v septembri 2004 a dodali, že 22. mája 2003 sa v Bruseli konalo stretnutie medzi Dozorným orgánom a nóorskymi orgánmi.

Nórske orgány zdôraznili, že rozhodnutie Dozorného orgánu č. 60/06/COL neobsahuje opis, ako pomoc na vývoj programu Turborouter narušila hospodársku súťaž v EHP alebo na trhoch tretích krajín. Podľa ich názoru by sa táto otázka mala objasniť, pretože program výskumu a vývoja softvéru Turborouter nepriinesol očakávané výsledky. Hoci nórske orgány potvrdili, že nehmotné know-how z projektu sa rozšírilo do iných projektov v oblasti VaV, nepovažovali za zrejmé, že táto skutočnosť ovplyvnila hospodársku súťaž na vnútornom trhu alebo na trhoch tretích krajín.

Nórske orgány vyslovili pochybnosti o niektorých skutočnostiach v tvrdeniach sťažovateľa, ktoré boli zdôraznené v rozhodnutí Dozorného orgánu, najmä tvrdenia v oddiele tri na strane 3 rozhodnutia č. 60/06/COL a podporné citáty sťažovateľa.

Nórske orgány sa predovšetkým pýtali, ako sťažovateľ mohol klasifikovať projekty, ako projekty, ktoré sú príliš blízko trhu. Ďalej sa pýtali, ako sťažovateľ mohol tvrdiť, že výsledky výskumu a vývoja neboli šírené napriek skutočnosti, že Marintek získal vlastnícke práva na program. Nakoniec sa pýtali, ako sťažovateľ mohol tvrdiť, že príspevky vlastného kapitálu zo zúčastnených spoločností boli v skutočnosti nižšie ako sa uvádzalo v žiadosti. Podľa NRV bola žiadosť sťažovateľa o prístup k žiadostiam a zmluvám v oblasti výskumu a vývoja zamietnutá z dôvodov zachovania služobného tajomstva. Z tohto dôvodu sa nórske orgány domnievali, že sa zdá, že tvrdenia sťažovateľa nie sú vo všeobecnosti podložené dôkazmi. Nórske orgány dodali: „Tvrdenia sťažovateľa, že príspevky vlastného kapitálu príslušných spoločností boli nižšie ako príspevky uvedené v žiadostiach tiež znamenajú, že tieto firmy sú obvinené zo zneužitia štátnej pomoci. Táto skutočnosť vyvoláva aj otázky týkajúce sa právnej istoty spoločností, ktoré sa zúčastnili na projektoch Turborouter. Tieto tvrdenia sťažovateľa by sa mali preto jasne podložiť.“

5.1.2. Pripomienky Nórskej rady pre výskum

Nórska rada pre výskum (ďalej len NRV) v liste pripojenom k uvedenému listu ministerstva pre štátnu správu a reformu uviedla pripomienky k rozhodnutiu Dozorného orgánu č. 60/06/COL. NRV zdôraznila, že Dozornému orgánu zaslala všetky požadované dostupné informácie a objasnenie, vrátane predloženia kópií celej projektovej dokumentácie týkajúcej sa štyroch projektov súvisiacich s vývojom softvéru Turborouter podporovaných finančnými prostriedkami od NRV. Podľa NRV bol jediným predmetom diskusie na stretnutiach a korešpondencie do 20. júna 2003 a vrátane listu nórskeho orgánu z 20. júna 2003, správna klasifikácia projektov podľa usmernení týkajúcich sa pomoci na VaV.

Pokiaľ ide o opis projektov, NRV tvrdila, že tabuľky uvedené v opise financovania projektov v rozhodnutí Dozorného orgánu č. 60/06/COL neboli úplne v súlade s údajmi uvedenými v texte. Finančné prostriedky, ktoré poskytla NRV projektom, pozostávali z dvoch častí. Jednu časť prostriedkov z NRV v skutočnosti tvorili súkromné finančné prostriedky pochádzajúce z Nórskeho združenia vlastníkov lodí, zatiaľ čo zvyšnú časť tvorili verejné finančné prostriedky. Situácia je opísaná v tabuľke, ktorá je tou istou tabuľkou, ktorá bola predložená Dozornému orgánu v liste z 11. apríla 2003. Pokiaľ ide o projekt 138811 AlgOpt, v tabuľke v rozhodnutí č. 60/06/COL sú uvedené údaje na začiatku projektu. Počas realizácie projektu získal projekt ďalšie finančné prostriedky vo výške 100 000 NOK, z ktorých 25 000 NOK poskytla NRV.

Tabuľka 1

Projekty podporované NRV, vrátane vývoja Turborouter

	p 40049		p 144265		p 138811		p 144214	
	Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky		Shiplog II		AlgOpt		Knižnica optimalizačných postupov plánovania plavieb v námornej doprave	
	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%
Vlastné finančné prostriedky	4 500	43	800	13	625	61	1 950	28
Iné súkromné finančné prostriedky	0	0	3 250	52	75	7	2 750	39
Iné verejné finančné prostriedky	0	0	0	0	0	0	0	0
NRV program MARITIM	6 000	57	2 150	35	325	32	2 300	33
Z tohto NSA	1 380	13	750	12	120	12	805	12
Z toho verejné	4 620	44	1 400	23	205	20	1 495	21
Celkové finančné prostriedky	10 500	100	6 200	100	1 025	100	7 000	100
Zamestnanci a nepriame náklady	8 700	83	800	13	545	53	4 100	59
Nákup VaV	600	6	2 150	35	380	37	2 900	41

	p 40049		p 144265		p 138811		p 144214	
	Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky		Shiplog II		AlgOpt		Knižnica optimalizačných postupov plánovania plavieb v námornej doprave	
	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%
Zariadenia	450	4	100	2	0	0	0	0
Iné prevádzkové náklady	750	7	3 150	51	100	10	0	0
Celkové náklady	10 500	100	6 200	100	1 025	100	7 000	100
Zmluvný partner	Marintek		UECC		Beltship Management AS		Beltship Management AS	
Účastníci	NTNU		Marintek		Marintek		Marintek	
			R.S. Platou Shipbrokers				Iver Ships AS	
			Iver Ships AS				Shipnet AS	
			LogIT AS				Laycon Solutions AS	
			Lorentsen & Stemoco AS					
			Astrup Fearnleys AS					
			DFDS Tollpost Globe					
			Shipnet AS					
			Wallenius Wilhelmsen					
			SINTEF Tele og data					
Obdobie projektu	Jan. 1996 – Dec. 1998		Jan. 2001 – Dec. 2002		Jan. 2000 – Okt. 2000		Jan. 2001 – Dec. 2002	

Pokiaľ ide o pripomienku Dozorného orgánu v rozhodnutí č. 60/06/COL, že sa zdá, že NRV nekontrolovala, ako sa rozdelili vlastné príspevky príjemcov na rôzne činnosti a či boli skutočne zaplatené, NRV sa domnievala, že v predchádzajúcej korešpondencii s Dozorným orgánom opísala, ako sa oprávnené náklady kontrolovali predtým, ako sa pomoc vyplátila zmluvnému partnerovi a ako sa zaplatili rôzne príspevky ⁽¹⁷⁾.

Pokiaľ ide o klasifikáciu projektov 138811 AlgOpt, 144265 Shiplog II a 144214 Knižnica optimalizačných postupov na plánovanie plavieb v námornej doprave, NRV opäť uviedla, že všetky tri projekty boli klasifikované ako predkonkurenčný vývoj založený na dôkladnom posúdení a zhodnotení projektových žiadostí podľa postupov a usmernení NRV na hodnotenie projektov. Tieto postupy a usmernenia boli zavedené, aby sa

zabezpečilo, že pomoc poskytnutá v rámci schémy pomoci pre programy v oblasti priemyselného VaV bude v súlade so zásadami stanovenými v kapitole 14 usmernení o štátnej pomoci.

NRV vysvetlila, že existuje vnútorný systém zabezpečenia kvality činností NRV. Tento systém sa nazýva DOKSY. DOKSY obsahuje rozsiahlu dokumentáciu usmernení, postupov a predpisov, ktorými sa riadi NRV. Jedným z týchto dokumentov sú usmernenia k stanoveniu intenzity pomoci, ktoré sa uplatnili v prípade vybraných projektov. Tento vnútorný dokument DOKSY-5-6-1-4-IE s názvom „Støtteandel etter EØS-bestemmelse“ (intenzity pomoci podľa pravidiel EHP) zodpovedá usmerneniam Dozorného orgánu týkajúcim sa VaV. V dokumente sa využívajú definície a zodpovedajúce intenzity pomoci v súlade s definíciou rôznych štádií VaV v usmerneniach Dozorného orgánu týkajúcich sa VaV. Hodnotenie a klasifikácia všetkých projektov, ktoré dostávajú pomoc od NRV, sú založené na usmerneniach DOKSY.

⁽¹⁷⁾ Osobitne v ich liste z 31. januára, s. 4.

Okrem DOKSY 5-6-1-4-IE sa po roku 1999 všetky projekty hodnotia aj pomocou počítačového systému „Provis“, ktorý je opísaný v Doksy č. 5-6-1-2-EE „Projektvurdering i Provis“. Každý projekt sa v systéme Provis hodnotí podľa jedenástich rôznych hľadísk. Najdôležitejšími hľadiskami v systéme Provis, ktoré sa týkajú klasifikácie výskumných kategórií, sú hľadisko č. 3 „Obsah výskumu“ a hľadisko č. 9 „Doplnkovost“. Pre každé z týchto hľadísk existuje niekoľko kritérií alebo charakteristík, ktoré sa uplatňujú s cieľom charakterizovať, do akej miery je projekt v súlade s hľadiskami.

V opise príručky na hodnotenie hľadiska č. 3 v Doksy č. 5-6-1-2-IE je zdôraznené, že „Obsah výskumu ukazuje mieru, v akej projekt vytvára nové vedomosti“. Toto kritérium je priamo spojené s opisom priemyselného výskumu v usmerneniach týkajúcich sa VaV, v ktorých je uvedená požiadavka, aby sa činnosť „zameriavala na získanie nových vedomostí“.

V príručke na hodnotenie hľadiska č. 9 v Doksy č. 5-6-1-2-EE je opis: „Doplnkovost ukazuje mieru, v akej podpora z rady pre výskum podnieti úsilie, činnosti, výsledky a účinky, ktoré by sa nedosiahli, ak by sa pomoc neposkytla“. Toto kritérium je spojené s usmerneniami týkajúcimi sa VaV, bod 14.7 Motivačný účinok pomoci na VaV.

NRV na tomto základe tvrdila, že keďže hodnotenie projektov bolo vykonané dôkladne v súlade s postupmi a usmerneniami NRV na hodnotenie projektov, nemalo by sa sponchybňovať, že boli správne klasifikované. NRV sa po podaní podnetu a po začatí predbežného zisťovania Dozorným orgánom znovu skontrolovala tieto projekty a napriek tomu znovu zopakovala svoje pôvodné stanovisko.

„Na stretnutí v Bruseli 22. mája 2003 sa diskutovalo o klasifikácii určitých činností v dvoch z projektov, v projekte č. 40049 a projekte č. 144214. V liste z 20. júna 2003, ktorý bol reakciou na toto stretnutie, sme zastávali názor, že hlavné stanovisko NRV bolo také, že minimálne všetky činnosti v projekte č. 40049 by sa mohli klasifikovať ako priemyselný výskum a všetky činnosti v projekte č. 144214 sa môžu prinajmenšom klasifikovať ako predkonkurenčný vývoj. My sme však Dozornému orgánu preukázali, že celková výška pomoci poskytnutá projektom bola v rámci prípustného limitu vážneho priemeru definovaného v kapitole 14.5.2. ods. 5 usmernení týkajúcich sa VaV. Je to tak aj v prípade, keď sporné činnosti nie sú podporované v prípade projektu č. 144214. Podobné úvahy a výpočty sa môžu vykonať v prípade projektov 138811 a 144265. V tejto súvislosti by sme uviedli aj skutočnosť, že v rámci všetkých týchto troch projektov 138811, 144214 a 144265 sa rozvinula efektívna spolupráca medzi firmami a verejnými výskumnými inštitúciami (v tomto prípade Marintek). Podľa bodu 14.5.3. ods. 5 písm. b) usmernení v oblasti VaV spĺňajú tieto činnosti, ktoré sú klasifikované ako

predkonkurenčný vývoj, podmienky na získanie intenzity pomoci 35%. Dozorný orgán tiež vyjadril pochybnosti o financovaní projektov a intenzitách pomoci. Pokiaľ ide o mierne nezhody medzi údajmi týkajúcimi sa projektu 138811 AlgOpt v tabuľke 1 a 2 na strane 17 rozhodnutia 60/06/COL, tieto sú vysvetlené v oddiele 1.3. písm. a). Správne údaje, vrátane príspevku z Nórskeho združenia vlastníkov lodí, sú uvedené v tabuľke v uvedenom oddiele tohto listu.“

V prípade projektu 144265 Shiplog II, pokiaľ ide o poznámku Dozorného orgánu, že výška poskytnutá NRV sa rovnala sume potrebnej na nákup VaV, NRV tvrdila, že to neznamená, že súkromné prostriedky investované do projektu Shiplog II neboli použité na činnosti v oblasti VaV: „V projektoch orientovaných na priemysel, o ktoré môžu uchádzať súkromné spoločnosti, vo všeobecnosti podporujeme spoluprácu medzi súkromnými spoločnosťami a verejnými inštitúciami v oblasti VaV. Aby sa podporila takáto spolupráca, môžeme v niektorých výzvach na podávanie návrhov projektov orientovaných na priemysel uviesť, že žiadosť sa bude posudzovať priaznivo, ak objem externých nákupov VaV od výskumných inštitúcií (ústavov alebo univerzít) je najmenej tak vysoký ako podpora poskytnutá NRV. Účelom tohto prístupu je poskytnúť stimuly na zvýšenie investície súkromného sektora do nákupu VaV od výskumných inštitúcií. To je dôvod, prečo finančné prostriedky poskytnuté NRV zodpovedajú presne výške potrebnej na nákup služieb v oblasti VaV v niekoľkých projektoch.“

Dozorný orgán vo svojom rozhodnutí č. 60/06/COL uviedol, že je sporné, či tento prístup NRV viedol príjemcov pomoci k tomu, aby zahrnuli svoje obvyklé prevádzkové náklady do nákladov na VaV. Preto vyslovil pochybnosti, či údaje o celkových nákladoch projektu boli nadhodnotené, aby projekt získal zdanlivo viac verejných financií. Podľa názoru NRV je nepochopiteľné, ako by prístup NRV so zabudovanou stimulačnou štruktúrou na podporu nákupu VaV mohol viesť k takýmto výsledkom.

NRV vo svojom liste z 31. januára 2005 určenému Dozornému orgánu vysvetlila štandardný postup dokumentovania nákladov projektu platný v čase týchto projektov: „V prípade uvedených projektov sa od zmluvného partnera vyžadovalo, aby trikrát ročne predkladal správu o nárokoch na náhradu nákladov (regnskapsrapport) obsahujúcu podrobnosti o nákladoch projektu, vrátane overenia príslušných osôb (podľa mena), počtu pracovných hodín odpracovaných každou osobou a nákladov na hodinu účtovaných na účet projektu. Správu podpisuje osoba zodpovedná za projekt. Účty za daný rok skontroluje a podpíše koncom roka aj certifikovaný účtovník. Účtovník je externým pracovníkom zmluvného partnera. Platba NRV bola podmienená schválením predložených účtov.“

NRV informovala Dozorný orgán o tom, že je v kontakte so Združením európskych automobilových dopravcov [United European Car Carriers (UECC)] a so spoločnosťou Jebsens (nástupca Beltship Management) a požiadala o ďalšiu dokumentáciu o nákladoch súvisiacich s týmito projektmi. Dozornému orgánu bol zaslaný list od spoločnosti Jebsens zo 17. marca 2006 a list od UECC z 29. marca 2006. Správy o nárokoch na náhradu nákladov v prípade projektu 144265 Shiplog II poskytnuté v liste od UECC obsahujú podpísané vyhlásenia o nákladoch od ostatných zúčastnených partnerov. Spoločnosti nemali žiadny všeobecný evidenčný systém odpracovaných hodín, čo znamená, že hodiny odpracované na projektoch boli iba zdokumentované v správach o nárokoch na náhradu nákladov zasielaných NRV trikrát za rok. Neexistuje žiadna ďalšia dokumentácia. Podľa názoru NRV to znamená, že náklady na projekty sa musia posudzovať dostupnými správami o nárokoch na náhradu nákladov.

NRV nakoniec zdôraznila, že tieto správy o nárokoch na náhradu nákladov boli v súlade s oznamovacími postupmi NRV a že príjemcovia pomoci splnili všetky svoje povinnosti podľa zmlúv o pridelení grantov. Podľa názoru NRV „pokiaľ neexistujú jasné dôkazy proti, neexistuje žiadny dôvod veriť tomu, že došlo k akémukoľvek zneužitiu pomoci.“

5.2. Pripomienky k pripomienkam tretej strany

Nórske orgány sa vyjadrili k pripomienkam tretej strany v liste ministerstva pre štátnu správu a reformu z 8. januára 2007 (vec č. 405517), prostredníctvom ktorého sa zasielal list ministerstva školstva a výskumu z 5. januára 2007.

Podľa názoru nórskeho orgánov neposkytujú pripomienky týkajúce sa projektu OPTIMAR žiadne informácie týkajúce sa štyroch projektov, ktoré sú predmetom rozhodnutia Dozorného orgánu 60/06/COL: „Hoci to nie je jednoznačne uvedené, zdá sa, že tretia strana je toho názoru, že na podporu projektu základného výskumu s názvom Optimalizácia v námornej doprave a logistike, OPTIMAR, bola poskytnutá neoprávnená štátna pomoc. Sme toho názoru, že v tomto prípade to nie je tak. Na podporu projektu OPTIMAR dostáva Nórska univerzita vedy a technológie (Norwegian University of Science and Technology (NTNU)) v Trondheime finančné prostriedky od NRV v rámci projektu č. 1666S6. Partneri z oblasti priemyslu, ktorí sa zúčastnili na štyroch pôvodných projektoch, sa nezúčastňujú na tomto projekte základného výskumu.“

Pokiaľ ide o tvrdenie tretej strany, že Turborouter nepoužíva žiadna zo spoločností, ktorá získala finančné prostriedky, NRV je toho názoru, že aj keby to tak bolo, nie je to dôvod na žiadne neoprávnené využívanie štátnej pomoci v prípade štyroch projektov, ktoré sú predmetom rozhodnutia Dozorného orgánu č. 60/06/COL. Je to jedna z najtypickejších vlastností výskumu a vývoja, že existuje takéto riziko. Výsledky výskumu sa niekedy môžu a niekedy nemôžu uplatniť v operáciách alebo použiť v komerčných výrobkoch alebo službách.

II. POSUDZOVANIE

1. Existencia štátnej pomoci

1.1. Štátna pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP

Podľa článku 61 ods. 1 Dohody o EHP:

„Ak nie je touto dohodou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členskými štátmi ES, štátmi EZVO alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvyhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s fungovaním tejto dohody, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami.“

Aby sa teda opatrenie považovalo za štátnu pomoc, musí predstavovať selektívnu výhodu v prospech určitých podnikov, musí byť poskytnutá prostredníctvom štátnych zdrojov, narušovať hospodársku súťaž a ovplyvňovať obchod medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP.

Dozorný orgán už dospel k záveru, že granty, ktoré NRV poskytla projektom súvisiacim s vývojom softvérového programu Turborouter, ktorý je predmetom preskúmania, predstavujú v jeho posúdení v rozhodnutí č. 60/06/COL štátnu pomoc. Z tohto hľadiska sa uvádza odkaz na bod II.2 tohto rozhodnutia. Toto posúdenie nebolo spochybnené treťou stranou, ani nóorskymi orgánmi. Dozorný orgán preto potvrdzuje svoje stanovisko, že granty predstavujú štátnu pomoc.

1.2. Príslušný právny rámec

Dozorný orgán v rozhodnutí č. 60/06/COL o začatí konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa pomoci poskytnutej NRV na výskum a vývoj v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter podrobne vysvetlil, čo by bolo príslušným právnym rámcom na posudzovania príslušných štyroch projektov, ktorými sa zaoberá toto prešetrenie. Dozorný orgán ďalej v texte stručne vysvetľuje právnu situáciu⁽¹⁸⁾, v záujme pochopenia obsahu posúdenia.

Štyrom projektom posudzovaným v tomto rozhodnutí bola poskytnutá pomoc na výskum a vývoj v rámci programu priemyselného VaV (*brukerstyrte forskningsprogrammer*, vec č. 93-183). Program priemyselného VaV bol zavedený už pred rokom 1994. Prostredníctvom rozhodnutia č. 217/94/COL z decembra 1994 Dozorný orgán posúdil program priemyselného VaV a navrhol vhodné opatrenia vyžadujúce, aby sa pomoc poskytovala v súlade so zásadami stanovenými v kapitole 14 usmernení o štátnej pomoci.

⁽¹⁸⁾ V prípade podrobnejších informácií sa uvádza odkaz na rozhodnutie č. 60/06/COL, oddiel II.1., s. 11.

Uznanie navrhnutých vhodných opatrení nórskymi orgánmi znamenalo, že odvtedy sa akákoľvek pomoc v rámci programu priemyselného VaV musela poskytovať v súlade s pravidlami v oblasti VaV platnými v čase, keď Dozorný orgán prijal rozhodnutie č. 217/94/COL, t. j. usmerneniami z roku 1994 týkajúcimi sa VaV⁽¹⁹⁾.

1.3. Posudzovanie projektov na základe schémy pomoci pre programy priemyselného VaV

Začatím konania vo veci formálneho zisťovania v rozhodnutí č. 60/06/COL sa Dozorný orgán domnieval, štyrom projektom bola poskytnutá pomoc na VaV v rámci programu priemyselného VaV. Tento program bol zavedený už pred rokom 1994. Po prijatí nových usmernení týkajúcich sa VaV v roku 1994 sa odvtedy akákoľvek pomoc v rámci schémy v oblasti VaV musela poskytovať v súlade novými pravidlami. Dozorný orgán sa preto domnieval, že podľa definície by akákoľvek pomoc poskytnutá v rámci schémy pre programy priemyselného VaV, ktorá nespĺňa ustanovenia usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV, spadala mimo rozsahu pôsobnosti uplatňovania tejto schémy. Opatrenie by preto predstavovalo novú individuálnu pomoc, a ako také by sa malo individuálne notifikovať Dozornému orgánu.

Ďalej v texte Dozorný orgán posúdi, či schéma pre programy priemyselného VaV na štyri konkrétne projekty určené ako projekty súvisiace s vývojom softvérového programu Turborouter, sa uplatňovala v súlade s článkom 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP na základe ustanovení usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV.

1.3.1. Projekt 40049 – Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky (Prvá verzia softvérového programu Turborouter)

Jeden z podprojektov, ktoré zastrešuje projekt 40049 „Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky ako priemyselný výskum“, viedol k vývoju prvej verzie softvérového programu Turborouter. NRV klasifikovala celý projekt 40049 Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky ako priemyselný výskum ako celok.

Základný priemyselný výskum bol definovaný na základe bodu 14.1. ods. 2 usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV ako „pôvodná teoretická alebo experimentálna činnosť, ktorej cieľom je dosiahnuť nové alebo lepšie pochopenie zákonov vedy a techniky a ktorá sa môže uplatniť v priemyselnom sektore alebo činnostiach konkrétneho podniku.“

⁽¹⁹⁾ Dozorný orgán prijal v januári 1994 rozhodnutie č. 4/94/COL o prijatí a vydaní procedurálnych a hmotných pravidiel v oblasti štátnej pomoci (Usmernenia k uplatňovaniu a výkladu článkov 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 protokolu 3). Jeho kapitola 14 sa zaoberá pomocou na výskum a vývoj, ktorá zodpovedala najmä rámci Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum a vývoj. Toto rozhodnutie bolo uverejnené v Úradnom vestníku ES L 231, 3.9.1994, strany 1 až 84 a prílohe EHP č. 32 z 3.9.1994, s. 1.

Hoci sa Turborouter stal komerčným softvérovým nástrojom, Dozorný orgán sa domnieva, že finančné prostriedky NRV pridelené podprojektu „Spôsoby a analytické nástroje na návrh a prevádzku integrovaných dopravných a logistických reťazcov“ v rámci projektu 40049, ktorý viedol k vývoju prvého softvérového programu Turborouter, sa týkali fázy VaV, ktorá spĺňala podmienky priemyselného výskumu v zmysle usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV. Ako uviedol Dozorný orgán v rozhodnutí č. 60/06/COL, keďže prvý softvér bol vyvinutý v prvej fáze podprojektu už začiatkom roka 1996, softvér sa ďalej zdokonaľoval a tiež predával. Zdá sa však, že poskytnutie pomoci projektu 40049, ktorý okrem iného viedol k vývoju prvého softvéru Turborouter, sa v dôsledku tejto skutočnosti nemôže posudzovať vo vzťahu k blízkosti trhu ako pomoc poskytnutá mimo štádia priemyselného výskumu, ako ju klasifikovala NRV. Dozorný orgán nemá žiadny dôvod spochybňovať hodnotenie NRV, že prostredníctvom podprojektu „Spôsoby a analytické nástroje na návrh a prevádzku integrovaných dopravných a logistických reťazcov“ sa dosiahlo nové alebo lepšie pochopenie zákonov vedy a techniky použiteľných v priemyselnom sektore, čo predstavuje priemyselný výskum v zmysle usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV.

Ako priemyselnému výskumu bola projektu 40049 poskytnutá pomoc od NRV vo výške zodpovedajúcej 43,8 % nákladov na projekt. Táto intenzita je pod maximálnou intenzitou pomoci povolenou usmerneniami, podľa ktorých „úroveň pomoci na základný priemyselný výskum by nemala byť vyššia ako 50 % hrubých nákladov na projekt alebo program.“

Na účely výpočtu intenzity pomoci z činností v oblasti VaV sa v oddiele 14.5.1. usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV uvádzali tieto oprávnené náklady:

- náklady na zamestnancov (na výskumných pracovníkov, technických pracovníkov, iný podporný personál) vypočítané ako suma celkovej výšky potrebnej na uskutočnenie projektu,
- iné prevádzkové náklady vypočítané rovnakým spôsobom (náklady na materiály, dodávky, atď.),
- nástroje a zariadenia, pozemky a budovy,
- konzultačné a podobné služby, vrátane výskumu, technických vedomostí, patentov, atď. z vonkajších zdrojov,
- ďalšie režijné náklady, ktoré vznikli priamo v dôsledku podporovaného projektu alebo programu v oblasti VaV.“

Podľa informácií, ktoré poskytli nórské orgány, sa na náklady projektu zohľadnené pri stanovení poskytnutia pomoci, vzťahovala definícia oprávnených nákladov v usmerneniach z roku 1994 týkajúcich sa VaV. Oddiel 3 ku „Retningslinjer for Norges Forskningsråds behandling av brukerstyrte og næringsrettede prosjekter“ sa týkal nákladov, ktoré NRV mohla považovať za oprávnené pri hodnotení poskytnutia pomoci projektu na VaV. Týkali sa nákladov na zamestnancov (platy a sociálne náklady VaV pracovníkov, t. j. výskumných pracovníkov, technických pracovníkov a pomocný personál, súvisiace s projektom a potrebné na jeho uskutočnenie), nákup služieb v oblasti VaV (konzultačné služby a podobné služby), prevádzkových nákladov (vrátane materiálových nákladov a iných prevádzkových nákladov priamo súvisiacich s projektom a potrebných na jeho dokončenie) a zariadení a nástrojov, ak sa používali iba na VaV. Dozorný orgán sa preto domnieva, že opis oprávnených nákladov je v súlade s definíciou uvedenou v usmerneniach z roku 1994 týkajúcich sa VaV.

Projekt uskutočnil výlučne výskumný inštitút Marintek bez ďalšej účasti súkromných podnikov alebo spolupráce s nimi v tomto štádiu VaV.

Ako už bolo uvedené v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, podľa usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV, a teda podľa ustanovení schémy pomoci pre programy priemyselného VaV, neexistoval žiadny písomný záväzok šíriť výsledky výskumu. Teda aj keby tvrdenie sťažovateľa, že sa výsledok výskumu nešíril a že výskumný inštitút Marintek získal vlastnícke práva na predaj programu bolo správne, nebolo by to v rozpore s ustanoveniami usmernení týkajúcich sa VaV uplatňovanými v čase poskytnutia pomoci.

Z týchto dôvodov sa Dozorný orgán domnieva, že poskytnutie pomoci projektu 40049 spadá pod schému programu priemyselného VaV, ktorá bola zmenená a doplnená na základe kapitoly 14 usmernení Dozorného orgánu z roku 1994 týkajúcich sa VaV. Pomoc sa preto poskytuje v súlade s článkom 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP.

1.3.2. Projekty týkajúce sa ďalšieho využívania softvérového programu Turborouter

1.3.2.1. Pochybnosti Dozorného orgánu vyjadrené v rozhodnutí č. 60/06/COL

NRV povolilo v roku 2000 poskytnúť pomoc na VaV trom projektom v oblasti VaV, ktoré sa týkali využívania a ďalšieho vývoja softvérového programu Turborouter: Projektu 138811 „AlgOpt“, projektu 144265 „Shiplog II“ a projektu 144214 „Knižnica optimalizačných postupov na plánovanie plavieb v námornej doprave“.

Dozorný orgán v rozhodnutí č. 60/06/COL o začatí konania vo veci formálneho zisťovania vyjadril pochybnosti o klasifikácii projektov v oblasti VaV ako predkonkurenčného výskumu a o klasifikácii rôznych častí každého projektu v rámci každej kategórie výskumu. Dozorný orgán mal okrem toho pochybnosti o tom, či boli dodržané intenzity pomoci a či projekty boli financované v súlade s ustanoveniami usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV, a teda v súlade s článkom 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP. Dozorný orgán má pochybnosti o tom, či finančné príspevky súkromných účastníkov, ktoré sa majú väčšinou zaplatiť formou vecného plnenia, skutočne zodpovedali odpracovaným hodinám venovaným vývoju projektov v oblasti VaV, alebo či naopak, pokryli prevádzkové náklady príslušných podnikov.

1.3.2.2. Príslušné ustanovenia usmernení týkajúcich sa VaV

NRV klasifikovalo všetky tri projekty ako činnosť predkonkurenčného vývoja. V bode 14.1. ods. 2 usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV sa rozlišovali tri kategórie výskumu: základný, základný priemyselný a aplikovaný výskum a vývoj. Aplikovaný výskum a vývoj zodpovedal konceptu predkonkurenčného výskumu, ktorý sa používal od prijatia usmernení z roku 1996 týkajúcich sa VaV. Podľa tohto ustanovenia sa aplikovaný výskum „týka výskumnej alebo experimentálnej činnosti založenej na výsledkoch základného priemyselného výskumu s cieľom získať nové vedomosti na uľahčenie dosiahnutia osobitných praktických cieľov, medzi ktoré patrí vytvorenie nových výrobkov, výrobných postupov alebo služieb. Normálne by sa mohlo povedať, že sa končí vytvorením prvého prototypu.“ Za vývoj sa považuje činnosť, ktorá sa týka „práce založenej na aplikovanom výskume, ktorá je zameraná na vytvorenie nových alebo podstatne zlepšených výrobkov, výrobných postupov alebo služieb až do štádia priemyselnej aplikácie a komerčného využívania, nie však vrátane nich.“

V oddiele 14.4. usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV sú stanovené povolené intenzity pomoci. „Prípustnú intenzitu pomoci posudzuje Dozorný orgán EZVO od prípadu k prípadu. Pri posudzovaní sa zohľadňuje povaha projektu alebo programu, príslušné technické a finančné riziko, celkové politické úvahy týkajúce sa konkurencieschopnosti európskeho priemyslu, ako aj riziko narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP. Všeobecné hodnotenie takýchto rizík vedie Dozorný orgán EZVO k tomu, aby sa domnieval, že základný priemyselný výskum môže spĺňať podmienky vyššej úrovne pomoci, ako úroveň v prípade činností aplikovaného výskumu a vývoja, ktoré sa užšie týkajú zavedenia výsledkov VaV na trh, a ak sa podporí, mohol by ľahšie viesť k narušeniu hospodárskej súťaže a obchodu.“ Zohľadňujúc tieto faktory sa v usmerneniach z roku 1994 týkajúcich sa VaV uvádza, že úroveň pomoci pre základný priemyselný výskum by nemala byť viac ako 50 % hrubých nákladov projektu a predpokladá, že keďže podporovaná činnosť sa dostáva bližšie k trhu, úroveň pomoci by mala byť nižšia. Iba v usmerneniach z roku 1996 týkajúcich sa VaV je prípustná hrubá intenzita pomoci pre činnosti predkonkurenčného vývoja stanovená na 25 % oprávnených nákladov.

1.3.2.3. Posúdenie, či pomoc bola poskytnutá v súlade s usmerneniami týkajúcimi sa VaV, a či pomoc bola zneužitá

a) Klasifikácia ako činnosť predkonkurenčného vývoja

Ako už bolo uvedené a podrobne vysvetlené v rozhodnutí č. 60/06/COL, Dozorný orgán vyjadril pochybnosti o klasifikácii projektu 138811 „AlgOpt“, projektu 144265 „Shiplog II“ a projektu 144214 „Knižnica optimalizačných postupov na plánovanie plavieb v námornej doprave“ ako činností predkonkurenčného vývoja.

Dozorný orgán vo svojom rozhodnutí č. 60/06/COL vyjadril pochybnosti o rozdiel medzi predkonkurenčnou fázou výrobku a konečným komerčným výrobkom, pokiaľ ide o tieto druhy projektov informačných technológií. Nórske orgány neobjasnili, aký by mal byť tento rozdiel. Zdôraznili však, že klasifikácia projektov bola založená na dôkladnom posúdení a zhodnotení projektov podľa postupov a usmernení NRV na hodnotenie projektov. Podľa poskytnutých informácií obsahujú tieto usmernenia ustanovenia usmernení Dozorného orgánu v oblasti VaV.

NRV vysvetlila, že existuje vnútorný systém zabezpečenia kvality činností NRV s názvom DOKSY. DOKSY obsahuje rozsiahlu dokumentáciu usmernení, postupov a predpisov, ktorými sa riadia v NRV. Jedným z týchto dokumentov sú usmernenia k stanoveniu intenzity pomoci, ktoré sa uplatnili v prípade vybraných projektov. Tento vnútorný dokument, DOKSY-5-6-1-4-IE s názvom „Støtteandel etter EØS-bestemmelser“ (intenzity pomoci podľa pravidiel EHP), zodpovedá usmerneniam Dozorného orgánu v oblasti VaV. V dokumente sa uplatňujú definície a zodpovedajúce intenzity pomoci v súlade s definíciou rôznych štádií VaV v usmerneniach Dozorného orgánu v oblasti VaV. Posúdenie a klasifikácia všetkých projektov, ktoré získavajú pomoc od NRV, sú založené na usmerneniach DOKSY.

Okrem DOKSY 5-6-1-4-IE sa po roku 1999 všetky projekty hodnotia aj pomocou počítačového systému „Provis“, ktorý je opísaný v Doksy č. 5-6-1-2-EE „Projektvurdering i Provis“. Podľa ustanovení systému Provis sa každý projekt hodnotí podľa jedenástich rôznych hľadísk⁽²⁰⁾. Provis využíva pre každé hľadisko niekoľko kritérií alebo charakteristík s cieľom

⁽²⁰⁾ Usmernenia k hodnoteniu projektov v systéme Provis zohľadňujú niekoľko hľadísk: i) všeobecnú kvalitu projektu, ii) hodnotenie projektu založené na významných kritériách, medzi ktoré patrí úroveň inovácie, úroveň a obsah výskumu, medzinárodná orientácia, obchodná hodnota, socio-ekonomický účinok, riziko, iii) účinok podpory, iv) význam pre program a pre oblasť kompetencie, ako aj v) oprávnenosť.

charakterizovať, do akej miery je projekt v súlade s hľadiskami. Jedným z najdôležitejších hľadísk súvisiacich s klasifikáciou kategórií výskumu je obsah výskumu.

V opise príručky na hodnotenie obsahu výskumu projektu v Doksy č. 5-6-1-2-IE je zdôraznené, že „Obsah výskumu ukazuje mieru, v akej projekt vytvára nové vedomosti“. Podľa informácií, ktoré poskytla NRV, je toto kritérium priamo spojené s opisom v usmerneniach týkajúcimi sa VaV, v ktorých je uvedená požiadavka, aby činnosť bola „zameraná na získanie nových vedomostí“.

NRV informovala Dozorný orgán o tom, že projekty boli dôkladne hodnotené v súlade s postupmi a usmerneniami NRV na hodnotenie projektov, konkrétnejšie, na základe požiadaviek stanovených vo vnútorných dokumentoch Doksy a Provis v súlade s usmerneniami týkajúcimi sa VaV.

Na základe informácií poskytnutých pred konaním vo veci formálneho zisťovania a počas neho nemohol Dozorný orgán dospieť k záveru o zlom riadení alebo nesprávnom posúdení projektov. V dôsledku nedostatku takýchto presvedčivých dôkazov a z hľadiska uvedených opísaných postupov a schopnosti odborných pracovníkov pracujúcich pre NRV nemá Dozorný orgán žiadny dôkaz, na základe ktorého by mohol dospieť k záveru, že títo pracovníci nesprávne posúdili projekty ako predkonkurenčný výskum.

b) Účasť podnikov – príjemcov pomoci a intenzity pomoci

Nórske orgány objasnili údaje týkajúce sa financovania projektov uvedené v oddiele 4.1.2. tohto rozhodnutia.

Dozorný orgán vyslovil pochybnosti vo svojom rozhodnutí č. 60/06/COL o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, pokiaľ ide o účasť príslušných spoločností na výskumnom projekte. Podľa jeho názoru by sa zdalo ako primerané predpokladať, že väčšiu časť práce by vykonali vlastní pracovníci výskumného ústavu Marintek, čo by v podstate znamenalo, že účasť pracovníkov zúčastnených plavebných spoločností ako konečných užívateľov softvéru by sa veľmi pravdepodobne týkala definície potrieb užívateľov a/alebo do určitej miery testovania. Dozorný orgán preto vyslovil otázku, či údaje o celkových nákladoch projektu neboli nadhodnotené, aby sa zdanlivo získalo viac finančných prostriedkov.

Nórske orgány poskytli Dozornému orgánu kópie správ o nárokoch na náhradu nákladov, ktoré museli zúčastnené podniky predkladať NRV trikrát za rok uvádzajúc podrobné informácie o nákladoch projektu, vrátane overenia príslušných osôb, počtu hodín odpracovaných každou osobou a nákladov na hodinu účtovaných na účet projektu. Podľa vysvetlení, ktoré poskytli nórske orgány, tieto správy podpisuje osoba zodpovedná za projekt a na konci roka overuje a podpisuje certifikovaný účtovník. Dozorný orgán nemá žiadny dôvod spochybňovať pravdivosť týchto správ, na základe ktorých boli podnikom – príjemcom pomoci poskytnuté sumy pomoci na VaV.

Hoci by sa vo všeobecnosti mohlo tvrdiť, že by pravdepodobne bolo žiadúce zaviesť určité kontroly počas vývoja výskumných projektov s cieľom overiť presnosť týchto správ o nákladoch, Dozorný orgán sa domnieva, že NRV správne uplatnila ustanovenia usmernení z roku 1994 týkajúcich sa VaV, ktoré nevyžadujú vykonanie žiadnych ďalších kontrol.

1.4. Záver

Na základe uvedeného posúdenia sa Dozorný orgán domnieva, že uvedeným projektom v oblasti VaV bola poskytnutá pomoc v súlade s ustanoveniami existujúcej schémy pomoci pre programy priemyselného VaV, čo bolo v súlade s príslušnými usmerneniami týkajúcimi sa VaV. Dozorný orgán nemohol v priebehu tohto konania vo veci formálneho zisťovania potvrdiť, že príjemcovia pomoci na VaV na projekt 40049 „Strategické činnosti v rámci námornej dopravy a logistiky“, projekt 138811 „AlgOpt“, projekt 144265 „Shiplog II“ a projekt 144214 „Knižnica optimalizačných postupov na plánovanie plavieb v námornej doprave“ použili pomoc v rozpore so schémou alebo článkom 61 ods. písm. c) Dohody o EHP.

Keďže projekty získali štátnu pomoc v rámci schémy pre programy priemyselného VaV a nie na individuálnu pomoc, nie je potrebné posudzovať, či by pomoc bola zlučiteľná so spoločným trhom, ak by sa poskytla mimo schémy,

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Dozorný orgán EZVO rozhodol o ukončení konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 1 ods. 2 v časti I protokolu 3 k Dohode o dozore a súde, pokiaľ ide o pomoc na VaV poskytnutú Nórskou radou pre výskum v súvislosti s vývojom softvérového programu Turborouter, pretože bola poskytnutá v súlade s existujúcou schémou pomoci pre programy priemyselného VaV v súlade s článkom 61 ods. 3 písm. c) Dohody EHP a usmerneniami o štátnej pomoci na výskum a vývoj.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Nórskej kráľovstvu.

Článok 3

Iba anglická verzia je autentická.

V Bruseli 18. apríla 2007

Za Dozorný orgán EZVO,

Bjørn T. GRYDELAND
predseda

Kurt JÄGER
člen kolégia